

30.4.2018

Dnro 474/2018

Hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

Viite Lausuntopyyntönnä 20.5.2018

HE 31/2018 VP HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYSTÄ RIKOSASIOISSA JA KANSALLISEN TURVALLISUUDEN YLLÄPITÄMISEN YHTEYDESSÄ SEKÄ ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt Suojelupoliisin asiantuntijalausuntoa otsikossa mainitusta hallituksen esityksestä. Pyydettyä lausuntonaan Suojelupoliisi esittää kunnioittavasti seuraavaa:

Ehdotetulla lailla pantaisiin täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi luonnollisten henkilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suoritamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten ennalta estämistä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten (2016/680), eli niin sanottu tietosuojadirektiivi. Ehdotettu laki kuuluu kokonaisuuteen, jolla uudistetaan eurooppalaista tietosuojalainsäädäntöä. Tietosuojadirektiivin soveltamisalan ulkopuolella ehdotettua lakia sovellettaisiin myös puolustusvoimien, poliisin ja Rajavartiolaitoksen käsitellessä henkilötietoja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä. Ehdotettu laki on luonteeltaan soveltamisalallaan tietosuojan osalta yleislakina noudatettava laki ja olisi toissijainen muuhun lainsäädäntöön nähden.

Suojelupoliisi pitää hallituksen esitystä hyvin valmisteltuna. Suojelupoliisin näkemyksen mukaan ehdotettu lainsäädäntöratkaisu, jolla tietosuojadirektiivin soveltamisalaan kuuluvien toimivaltaisten viranomaisten henkilötietojen käsittelyä koskevat yleiset säännökset keskitettäisiin yhteen lakiin sen sijaan, että niistä säädettäisiin sektorikohtaisissa lainsäädännöissä, on perusteltu.

Suojelupoliisi katsoo, että ehdotettu ratkaisu sijoittaa kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä tapahtuva henkilötietojen käsittely samaan yleislakiin on luonteva, ottaen huomioon, että kansallisen turvallisuuden alalla on vastaavia viranomaistarpeita kun tietosuojadirektiivin soveltamisalaan kuuluvilla viranomaisilla. Esimerkiksi kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä on vastaava tarve rajoittaa eräissä tilanteissa rekisteröidyn tarkastusoi-keutta, kun direktiivin soveltamisalaan kuuluvilla viranomaisilla.

Yleisenä huomiona lakiehdotuksesta Suojelupoliisi esittää, että perustettavalle tietosuojavirastolle annetaan tietosuojauudistuksen yhteydessä merkittävä määrä tehtäviä, joista osa on kokonaan uusia. Suojelupoliisi katsoo tärkeäksi, että uudelle virastolle osoitetaan riittävät voimavarat sille määrätyistä tehtävistä suoriutumiseksi. Lakiluonnoksessa esitetään esimerkiksi tietyissä tapauksissa rekisterinpitäjän velvollisuudeksi kuulla ennakoon tietosuojavirastoa. Suojelupoliisin katsoo, etteivät lainsäädännössä esitetyt mekanismit saisi tar-

peettomasti hidastaa esimerkiksi uusien tiedonkäsittelytekniikoiden käyttöön ottamista sen vuoksi, että tietosuojaviraston resurssit osoittautuisivat riittämättömiksi.

Ylitarkastaja

Antti Wahlroos

Liitteet

Jakelu

Tiedoksi